

Pagalbinis apvaisinimas: apžvalga

Ieva Masliukaite, klinikinė embriologė
ESHRE atstovė Lietuvai 2016-2020

Klinikinių ir sveikatos psichologų
konferenciją 2020

Nevaisingumas: kas tai?

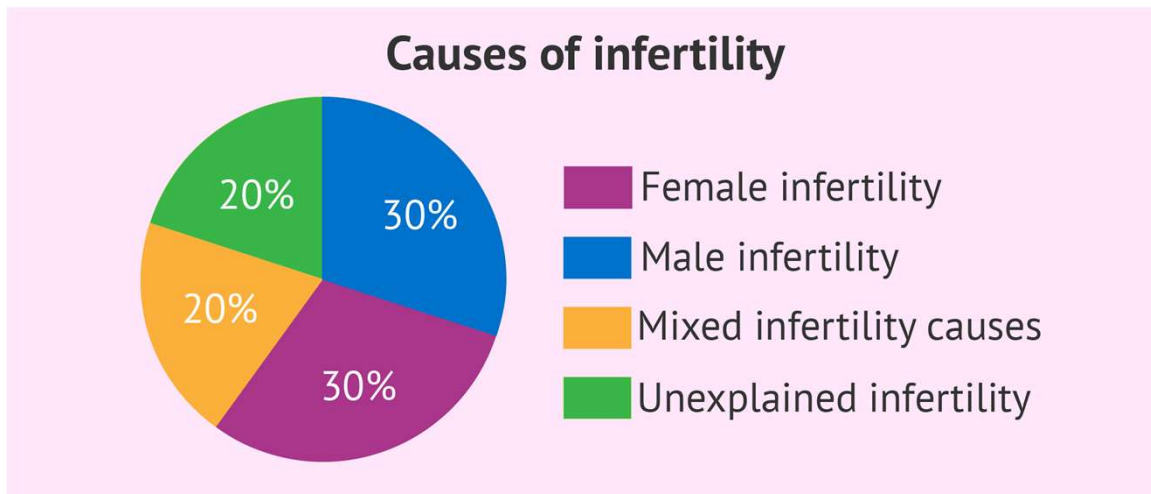
Nevaisingumas, tai vyro ir (ar) moters reprodukcinės sistemos **liga**, apibūdinama kaip negalėjimas susilaukti vaikų po 12 ar daugiau mėnesių bandymų pastoti.

Pasaulio Sveikatos Organizacijos duomenimis, su šia liga pasaulyje gyvena apie 186 milijonų asmenų.

thomsonfertility.com.sg; WHO Infertility facts sheet 2020

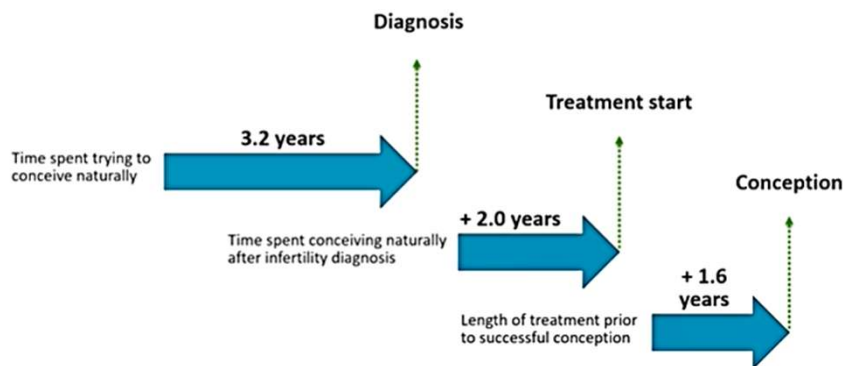
Nevaisingumo priežastys

invitra.com

Ilgas kelias iki gydymo pradžios

Daugiau nei pusė sergančiųjų visai nesikreipia į gydytojus, arba atidėlioja vizitą, kol priartėja prie reprodukcinio amžiaus ribos. Iki kreipimosi į specialistą poros bando pastoti vidutiniškai 2–3 metus.

Harvado Universiteto mokslininkės Alice Domar tyrimo pristatymas ESHRE 2020; <https://www.eshre.eu/ESHRE2020/Virtual/Searchable#abstractdetails/0000623440>

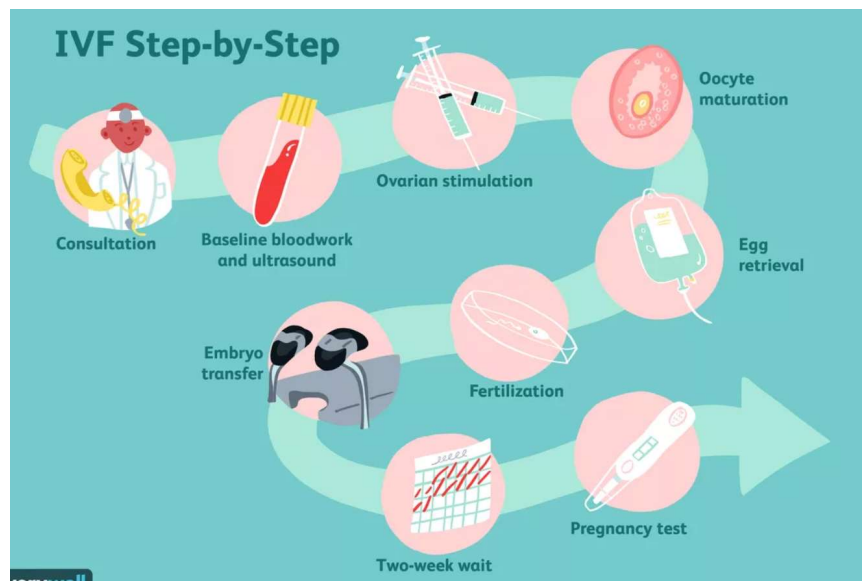
Ilgas kelias iki gydymo pradžios

Respondent characteristics: psychological variables

Variable	Total sample (n=1,944)	
	n	%
Anxiety	757	39%
Depression	664	34%
Eating disorder such as anorexia or bulimia	165	8%
Low sex drive	394	20%
Post-traumatic stress disorder	176	9%
Obsessive-compulsive disorder (OCD)	155	8%

Harvado Universiteto mokslininkės Alice Domar tyrimo pristatymas ESHRE 2020; <https://www.eshre.eu/ESHRE2020/Virtual/Searchable#!abstractdetails/0000623440>

Pagalbinis apvaisinimas

verywellfamily.com; Illustration by Emily Roberts

Spermograma

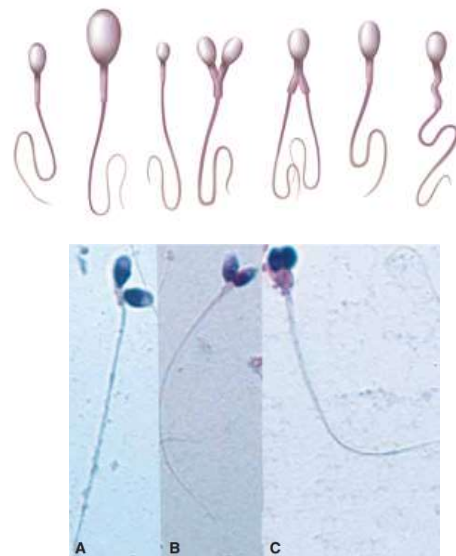
Advanced Fertility Center of Chicago

Spermatozoidų formos

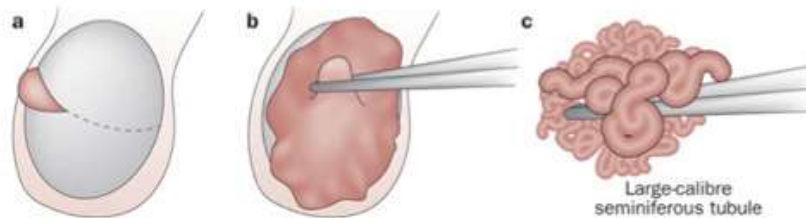
Normal Forms

Abnormal Forms

Spermatozoidų išgavimas iš sėklidžių

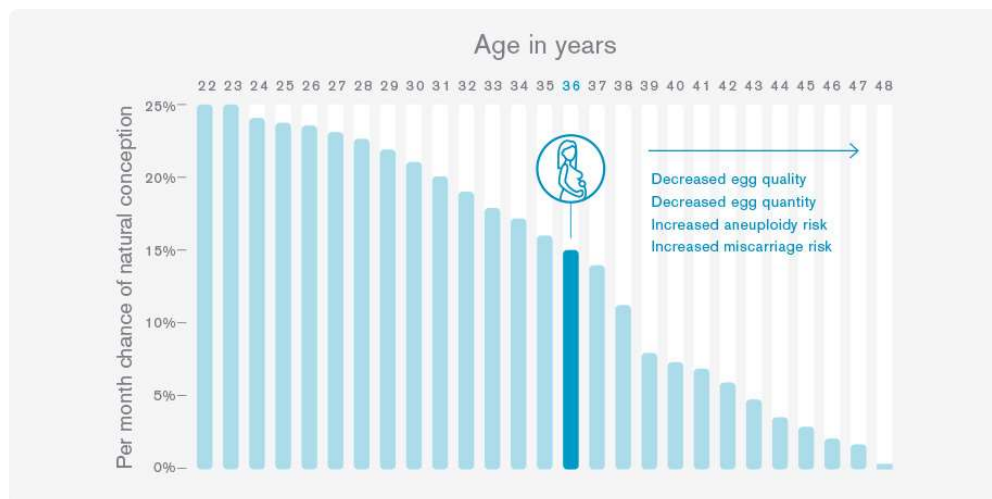

Nature Reviews Urology 10, 723–730 (2013)

uclahealth.org/

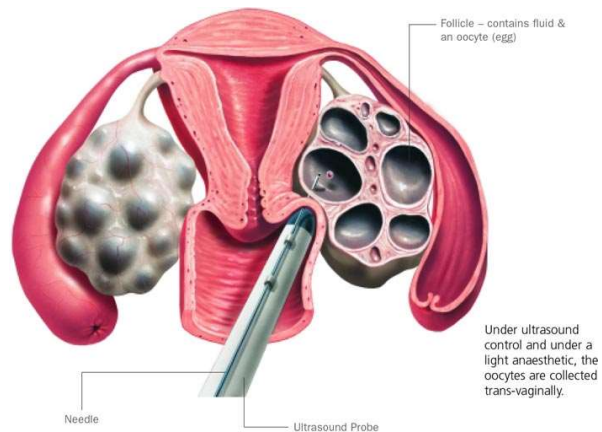
Moterų (ne)vaisingumas

Moterų reprodukcinėje sistemoje nevaisingumą gali sukelti kiaušidžių, gimdos, kiaušintakių ar endokrininės sistemos anomalijos.

Pagalbinis apvaisinimas kai reikalinga kiaušidžių stimuliacija

Kiaušidžių stimuliacija ir kiaušidžių punkcija

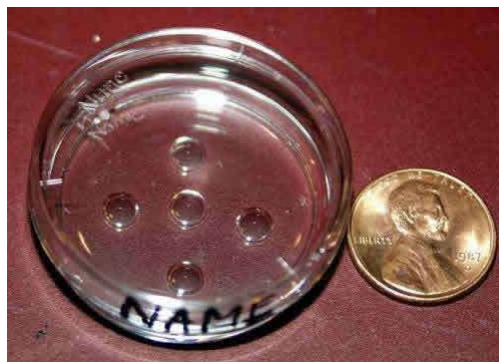
SASHA_SUZI VIA GETTY IMAGES; coastalivf.com.au

Pagalbinis apvaisinimas laboratorijoje

Subrendęs kiaušinėlis ir jį supančios gumulinės ląstelės

Pagalbinio apvaisinimo petri lėkštelė

advancedfertility.com

Pagalbinis apvaisinimas laboratorijoje: ICSI

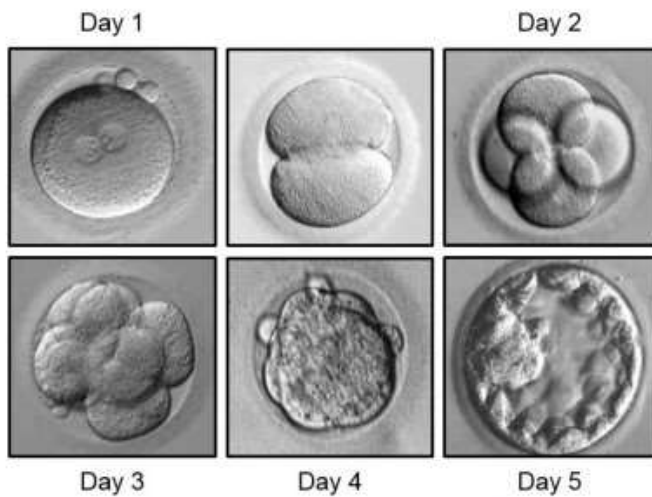
Intracitoplazminė spermatozoido injekcija

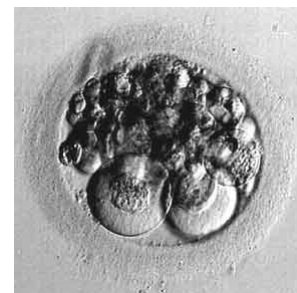
Vaisingumo Klinika Amsterdamo universitetinis medicinos centras

Pagalbinis apvaisinimas laboratorijoje

Gerai besivystantis embrionas

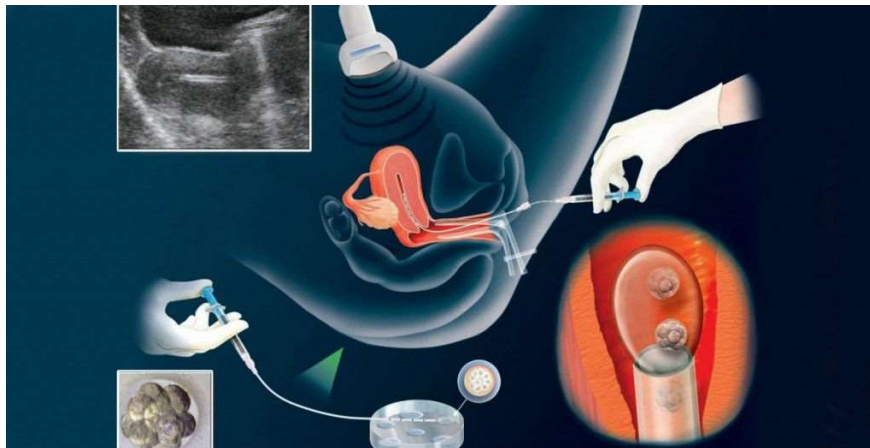

Žūstantis embrionas (D3)

fertility.wustl.edu; advancedfertility.com

Embriono perkėlimas į gimdą

Vidutinė galimybė pastoti po vieno kiaušidžių stimuliacijos ciklo (perkėlus tik „šviežius“ embrionus) – yra apie 20%. Vėliau perkėlus ir užšaldytus – suminė tikimybė yra apie 30%.

mitosis.gr

Pagalbinis apvaisinimas Lietuvoje

936

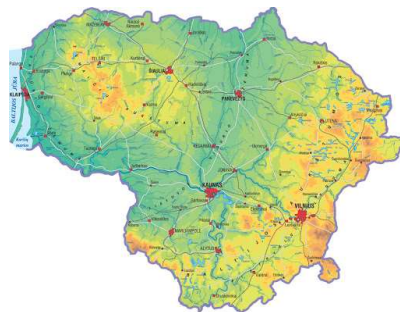
Pagalbinio apvaisinimo ciklai

425

Po pagalbinio apvaisinimo
registruoti nėštumai

6

klinikos

1500

Numatomas ciklų poreikis
milijonui gyventojų

ESHRE duomenų rinkimas 2020 (už 2017 metus)

Kompensuojamos pagalbinio apvaisinimo paslaugos

VLKK

Kodėl pacientai stabdo gydymą..

13% pacientų stabdo gydymą, nes tai rekomenduoja gydytojas.

50% stabdo dėl emocinės naštos.

Įvardintos pagrindinės gydymo stabdymo priežastys:

- gydymas sukelia per daug įtampos, streso
- gydymas per daug kenkia poros santykiams
- pacientai negali patys padengti gydymo kaštų/ nebegali pasinaudoti kompensacija
- pacientai pastoja spontaniškai

<https://www.fertilitybridge.com/inside-reproductive-health/how-to-increase-ivf-patient-retention-an-interview-with-dr-alice-domar>

Psichologinės pagalbos trūkumas

Fertility Europe pacientų organizacijos duomenimis, dauguma pacientų nevaisingumo gydymo kelyje įvardina psichologinės pagalbos trūkumą.

Fertility Europe and ESHRE: A POLICY AUDIT ON FERTILITY Analysis of 9 EU Countries March 2017

Pabaigai: viena tikra istorija

An intimate, personal and humour-filled look into the ins and outs of male fertility with Love Island star Chris Hughes and his brother Ben.

[Show more](#)

11 months left to watch

🕒 57 minutes

AD

<https://www.youtube.com/watch?v=5aiTUTxYk6g>

BBC one

<https://www.youtube.com/watch?v=5aiTUTxYk6g>